

[Socialministeren.]

og Aldersrenten, de vigtigste Ændringer forekommer. Betingelsen er som hidtil henholdsvis Nedsættelse af Erhvervsævnen til en Trediedel eller 65 Aars Alderen, saaledes at Invalidere rentenyderen ved det 65de Aar overgaar til at være Aldersrentenyder. Til de Personer, der paa Grund af deres Helbredstilstand ikke kan sygeforsikres, kan der ydes Aldersrente fra 60 Aars Alderen; det samme gælder under tilsvarende Betingelser dem, der ved Lovens Ikrafttræden er fyldt 55 Aar — altsaa for at faa en Overgangstid. Hvad de særlige Værdighedsbetingelser angaar, er disse gennemgaaende mildnet, dog er de skærpet for Alkoholister, og i øvrigt er der indført de samme Værdighedsbetingelser for Aldersrente- som for Invalidere rentenydere, eller omvendt.

Hvad Invalide- og Aldersrentens Størrelse angaar, bestaar der efter den gældende Lovgivning en ganske irrational Ordning, idet Invalidere renten er ens over hele Landet og for alle Aldre, medens Aldersrenten varieres efter Bopæl, Køn og ægteskabelig Stilling, hvilket afstedkommer en grumme stor Mængde Misundelse. Nu foreslaas det derfor ved Sammenarbejdning af begge Love, at disse Renters Grundbeløb fastsættes efter samme Skala, og der indføres ogsaa ved Invalidere renten Fradragsregler, som vi kender dem for Aldersrenten, for de bedre stillede, men dog ikke de samme Regler.

Hjælpeøstetillæget ved svær Invaliditet opretholdes, men Afgørelsen træffes af Invalidere forsikringsretten og ikke af de mange forskellige Opholdskommuner Landet over. Der indføres ved 80 Aars Alderen et lignende Hjælpeøstetillæg for de meget gamle Aldersrentenydere. Alle Rentenydere, der har Forsørgelsespligt overfor Børn under 15 Aar, faar et Børnetillæg efter § 40, hvilket jo særlig vil forbedre mange Invalidere rentenyderes Kaar.

I øvrigt stilles der trods disse faste Takster et Beløb paa indtil 5 pCt. af Grundbeløbene for samtlige Invalide- og Aldersrentenydere til Kommunalbestyrelsernes Raadighed til personlige Tillæg til de allervanskeligst stillede.

Det bliver endvidere efter Lovforslaget Kommunalbestyrelserne, der ligesom ved Aldersrenten ogsaa for Invalidere rentens Vedkommende fremtidig skal beregne Rentens Størrelse og beregne Fradragsreglerne. Begge Slags Renter udbetales fremtidig af Kommunalbestyrelserne, ikke af Sygekasserne, idet det vil være naturligt at fritage Sygekasserne for denne Administration, hvilket

ogsaa er tiltraadt af Sygekassenævnet. Det vil rimeligvis være ugerligt at lade dem administrere Fradragsreglerne, som Kommunalbestyrelserne derimod er fuldt fortrolige med.

Jeg kommer saa til Spørgsmaalet om Størrelsen af Renterne og Fradragsreglerne. Som bekendt gik Kritikken mod den gamle Alderdomsunderstøttelseslov, hvorefter Alderdomsunderstøttelsen fastsættes efter frit Skøn, ud paa, at en saadan Ordning dels opmuntrede til ikke at spare op til de gamle Dage eller dog til at se at faa det opsparede formøbet i god Tid, dels fristede til at søge Hjælp saa tidlig som muligt, da man intet vandt ved at vente, til man blev ældre. Ved Aldersrenteloven af 1921 søgte man at raade Bod herpaa dels ved at indføre faste Takster i Stedet for det frie Skøn, dels ved at give Fradragsregler, hvorefter der kunde ses bort fra en vis Indtægt og Formue, og overskydende Beløb toges kun i Betragtning med en Procentdel, der dog steg stærkt, dels endelig ved at indføre det saakaldte Ventetillæg, hvorefter man fik højere Aldersrente, hvis man opsatte Ansøgningen.

Den saakaldte Nedskaeringslov af 1927 skærpede imidlertid disse Fradragsregler saa meget, at der kun kan bortses fra en Indtægt i Hovedstaden og større Købstæder, smaa Købstæder og paa Landet paa henholdsvis 200 Kr., 150 Kr. og 100 Kr. for Ægtepar og 100 Kr. for alle andre Aldersrentenydere, og saafremt Indtægten oversteg det fradragfrie Beløb, skulde Halvdelen af de nærmest derefter følgende 200 Kr. fradrages, 75 pCt. af de næste 300 Kr. og Resten fuldt ud. Efter disse strenge Regler af 1927 kan man egentlig ikke længere tale om, at der er nogen særlig Opmuntning til Arbejde eller Opsparing, og et Blik paa Udgifterne viser ogsaa, at Fradragsreglerne ikke overholdes fuldt ud i Praksis paa Steder, hvor man har større personligt Kendskab til de enkelte, man ser igennem Fingre med større Indtægter, end Loven tillader.

Naar det da skal iagttages, at Fradragsreglerne ikke maa virke for hemmende hverken paa Opsparingslysten eller Arbejdslysten, maa Grænsen i Virkeligheden alene bero paa, hvor langt man kan gaa af finansielle Hensyn. Man vil jo praktisk politisk og finansielt taget altid staa overfor Valget mellem højere Rente og strenge Fradragsregler eller lavere Rente og mildere Fradragsregler.

I dette Forslag er man gaaet en Mellemvej og kunde, da det var saare ønskeligt at forhøje Aldersrenten noget, ikke samtidig